TOIMETUS- JA TALITUS:
Jõhwis, Rakwere tän. 7-a
Telefon 48

Toimetaja kõnetunnid esmaspäewal, kolmapeäwal, neljapäewal ja laupäewal k 9—11

Kontor awatud kella 8—6.

Alutaguse Teataja

Üksik number 5 senti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti.
kuud „ . . . . 130 „
„ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . . 5 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Ilmub kaks korda nädalas: kolmapäeva ja laupäeva varahommikul.

Toimetaja kõnetunnid äripäeviti kella 9-st — 2-ni päeval

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 46. Jõhwis, kolmapäewal, 15. juunil 1932. a. IV aastakäik.

Siimoni ootab raske karistus.

F. Siimon oli Lepikuga üheſt rühmaſt. — „Põhja Eesti“ asub Siimonit kaitsma.

Arstitunnistus tõendab ennemtoodud asjaolusid.

Jõhwis, 14. juunil. Feliks Siimoni ſuguliſe läbikäimiſe aſi oma 16 aastaſe tütrega on lõpulikult ſelgitamiſel ametiwõimude käes. Kõik ettetoodud asjaolud eſialgſete andmete järele oſutuwad õigeks.

Arstid on waadanud lapſe läbi ja leidnud, et laps on ebaloomulikult ſuguliſelt rikutud.

Mõned ajalehed nende ſeas ka Narwa leheke „Põhja Eesti,“ kus lähemaks kaastööliſeks on alewiwanem R. Lepik, ſeletawad, et ſee olla kõik „hüſteerilise naiſe — wenelanna waleſüüdistus“ pannes pealkirja „Kes on Feliks Siimon?“

Tekstis ſeletatakſe järgmiſt: „praegu on F. Siimon waestelaste kohtu eſimees, erialal mehaanik, on wäljamõelnud ptima pastöörimiſe maſina jne.“

Meie omalt poolt liſame juure, et Feliks Siimon kuulub ſinnaſamaſſe parteiſſe, kuhu alewiwanem Lepik. Nad kandideeriſid ühiſelt tööliſte rühma nime all, mis kaldus ſotſialiſtideſt pahemale poole, mitmed tähendaſid et ſellel erakonnal on wäga palju ka kommunistide maiku juures, mis aga hiljem oſutus ebaõigeks, ſeſt Lepik aſus alewiwanema kohale juſt nende „neetud kodanlastega“ üheskoos ja ſai nendega pea ſüdamegi põhraks. Feliks Siimon aga ei ſaanud enam wolikokku.

Eelpool mainitud kirjutiſe lõpuoſas ſeletatakſe weel: „ſee on tõſi, et ta lapſe koduſt Rakwerre wõõra nime all elama wiis, kuid ſee ſündis ſellepärаſt, et laps ei ſaanud kodus korralikult ſüüa“.

Ametlikud andmed ſenini aga räägiwad teiſiti, wäga kaaluw ſelles asjas on ka 16. aastaſe lapſe eneſe ülestunnistus ja ſeletuſed. Meile on ſeletatud F. S. wõtab wastutuſele kõik ajalehed waleandmete lewitamiſe eeſt, kuid ſee on tühine jutt, ajalehed tõid need andmed ametlikkudel andmetel ja nagu nüüd ſelgub, on need asjaolud ka õiged.

Narwa linnaarſt dr. Sulg on annud tunnistuſe, kus on öeldud, et ſuguline wahekord on lapſel olnud. F. Siimoni ootab 6—8 aastane ſunnitöö.

—

Mustajõel süüdati wesiweski põlema.

Öö wastu pühapäewa läks Mustajõe külas Auwere-Joala wallas Herman Sapari weſiweski põlema, mis põles maani maha.

Juurdluſe toimepanemiſeks ſõitis kohe kohale Narwa kriminaalpolitſei ametnik, kuſjuures ſelgus, et Herman Sapari weſiweski, mis maani maha põles, oli ſeeſt põlema ſüüdatud. Kriminaalpolitſei on arwamiſel, et peagi tabataſe ſüütaja.

Mõni aasta tagaſi oli Herman Sapar mahapõlenud weſiweski oſtnud 150.900 ſ. eeſt ja ta oli „Talus“ tule wastu kindlustatud 300.000 ſ, eeſt ning omanik iſe hindab ſaadud kahju 500.000 ſendi peale, misſugune ſumma ei ole oſtuhinna ega tulekinnituſe hinnaga kooskõlas ja nõuab ſelgitamiſt.

Kuu aega enne põlemiſt oli weski omaniku poolt rendile antud E. Mellile. Huwitaw ka ſee, et weskiomaniku abikaaſa mõni kuu tagaſi oli näinud Egüptuſe unenäo, et metſaſt tuli põllule 8 punaſt lehma ja ſelle järele ſuur p u n a n e h ä r g. Juba enne põlemiſt oli ta rääkinud, et wiſt tuleb tuleõnnetus.

—

Kohtla metskond likvideeritakse

Liidetakſe teiste metskondadega.

Oma metſapanama tõttu ja ſellele järgnenud metſaametnikkude eneſetapmiſte läbi on Kohtla metskond ſaanud wõrdlemiſi ſuure tähelepanu oſaliſeks.

Wastawas ministeeriumis on praegu kaalumiſel Kohtla metskonna edaspidine korraldus. Kuna Kohtla wald on awaldanud ſoowi ſeniſeid metskonna ametiruume, mis aſuſid end. Kohtla mõiſa peahoones, omale koolimajaks ſaada, ſiis on tõstetud üles Kohtla metskonna likwideerimiſe küſimus. Sel puhul liidetaks ſeniſe Kohtla metskonna maad Jõhwi, Püſſi ja Mäetaguſe metskondadega.

Kohtla walla ſenine koolimaja on õige wana ja õpilaste arwu ſuure juurdekaswu tõttu wäga kitſas. Kool töötab kuueklaſſiliſena kolme õpetajaga, kuna õpilaſi oli möödunud õppeaastal 133. Eelolewal õppeaastal tõuswat aga õpilaste arw üle 150. Sarnaſt ſuurt peret ei mahuta kuidagi ſeniſed wäikſed ruumid. Uue koolimaja ehitamine käiks aga wäikſel wallal üle jõu, pealegi, kuna ſuuredki wallad on ſattunud koolimajade ehitamiſtega raskuſteſſe. Selletõttu pööras Kohtla wallawalitſus wallawolikogu üksmeelſel heakſkiitmiſel põllutööministeeriumi poole, et ſeniſed Kohtla metskonna ruumid antaks wallale koolimajaks.

Küſimus on praegu põllutööministeeriumis kaalumiſel. Selle lahendamiſe korral walla ſoowi kohaſelt tuleks likwideerida ſenine Kohtla metskond. Kuna ſee metskond oma maa-ala ulatuſelt wäga ſuur ja ümbruſe metskonnad ſamuti õige ſuured, ſiis tekitab likwideerimiſe küſimuſe otſekohene lahendamine mõneſuguſeid raskuſi.

Kuidas aſi lõpulikult laheneb, ſee ſelgub lähemal ajal.

—

Ekskurſioon Narwa lennupäewale.

ÜENÜ Jõhwi oſakond korraldab pühapäewal 19. juunil ekskurſiooni Narwa lennupäewale ja N.-Jõeſuhu. Sõit Narwa ja tagaſi 1 kr. oſa wõiwad wõtta ka mitteliikmed. ÜENÜ Jõhwi käſipalli meeskond tahab korraldada ka ſamal päewal wõiſtluſi käſipallis Narwa noorſoo ühingute meeskondadega. Tutwunemine on ette nähtud ka Narwa linnaga. Üleſandmiſi wõtab wastu W. Mustel.

Tähtajaliſi muudatuſi.

Alates 16. juunist on raudteel ſõit 15% odawam

14. juunist alates awataſe ärid Jõhwi alewis ſuwekuudeks kell 8 hommikul ja ſuletaſe kell 5 õhtul.

Ekſport wõi madalam noteering oli 1 kroon kilo.

Rakwere piimaühing müüb täiſpiima 5 ſenti liiter, Jõhwis maksab kauplustes weel 7 ſenti liiter.

Jõhwi laulupäewa laulukoori juhatab J. Meſiäinen, muuſikakoore E. Knude.

Jõhwi laulupäew on 3 juulil, teine. pühapäew pärаſt jaanipäewa. Laulupäewa tegelaste arw tõuſeb 800-ni. Laulukoore juhib J. Meſiäinen — Rakwereſt ja muuſikakoore E. Knude — Narwaſt. Laulupäew peetakſe ohwitſeride kaſtiino trepilt.

Kes ſaab uueks gümnaaſiumi direktoriks?

Jõhwi eraühisgümnaaſiumi direktori walimiſed on 20. juunil. Praegu ei ole weel kandidaate peale ühe. Jõhwi gümnaaſiumi juhtimine peaks minema energiliſe mehe kätte, kes wõib kooli ka erakeſkkoolina edaſi wiia.

Jõhwi preilidel hakkas jälle wedama.

Jõhwi on aſunud laagri juba 2. lennuwäe diwiſjon — Tartuſt. Jõhwilaſed ſaawad nüüd juba warahommikuti kuulda igapäew lennukite põrinat ja näha lennukeid. Lennukid iſe ei ole nii huwitawad, aga lendurid, Jõhwi preilidel algas kohe hoopis teiſtſugune elu. Pargis ja puieſteel ei ole nüüd enam muud nähagi: kui lendur ja kõrwal nooruke jõhwilane õrnemaſt ſooſt. Iſegi maalt tullakſe lendureid! „noolima“ ja leerilapſukeſed on eſimeſed, kes kaſutawad oma head, poolkaudu waba aega ſelleks. Lendurid toowad ka waheldust üldiſeſſe Jõhwi ellu ja waheldus on naiſperel ſuur: Tartu lendurid lähewad ära, tulewad Rakwere omad ſiis Tallinnaſt, nii et jalgwäelaſed praegu tältſa kõrwale jäetud, nendega on talwel aega küllalt.

—

Mäetaguse kompanii kaotas rändauhinna Jõhwi walla kompaniile.

Eſimeſed kohad Jõhwi patareile.

Pühapäewal, 12. juunil olid Jõhwi malewkonna üksuste paremate laskurite waheliſed laskewõiſtluſed; neid peetakſe iga aasta kewadel, et teada ſaada üksuste lasketaſapinda. Grupe laſkmiſel näitas tuntawaid paremuſi Jõhwi walla kompanii, wiies ära Mäetaguſe walla kompaniilt rändauhinna, mida oleks tulnud kaitſta wiimaſt korda.

Grupilaſkmiſe tagajärjed:

1) Jõhwi walla kompanii 167 ſilma; 2) Mäetaguſe walla kompanii 156 ſilma; 3) Jõhwi patarei 154 ſilma.

Indiwiduaal-laſkmiſe tagajärjed:

B. k l a ſ s. 1) E. Waldmann (Mäetaguſe) 97 ſilma; 2) M. Dils (Jõhwi w.) 88 ſilma; 3) J. Pertens (Jõhwi pat.) 83 ſilma.

A. k l a ſ s: 1) A. Gabriel (Jõhwi pat.) 179 ſilma; 2) H. Rooks (Jõhwi pat.) 155 ſilma; 3) Ruuge (Jõhwi pat.)

S p o r d i p ü ſ ſ i d e ſ t: 1) Joh. Pertens (Jõhwi pat.) 104; 2) A. Gabriel 103; 3) B. Ruſsmann 102.

P ü ſ t o l i t e ſ t: 1) J. Pertens 101; 2) K. Otto (Woka k.) 97; 3) A. Gabriel 95 ſ.

Püſſideſt laſkmiſe tagajärjed on halwemad möödunud aastatest. Paremad laskurid kuuluwad Jõhwi patareiſſe ja ſuurem oſa kuuluwad ſtaabi koosſeiſu, ſee näitab, et juhid iſe ſammuwad laskeaſjanduſes eſirinnas.

Kiikla awatakſe ſeltſimaja.

Ratwa haridusſeltſi töö.

Kiiklas ja ümbruskonnas puuduſid ſenini korralikud peo- ja koosoleku ruumid. Piduſid ja koosolekuid peeti endiſeis härrastemaja ruumides, misſuguſed aga aastakümnete jooksul remonteerimata ning äärmiſelt mustad ja lagunenud. Ka olid üksikud ruumid pidude pidamiſeks wäga kitſad.

Käesolewa aasta kewadel aſus Ratwa haridusſelts, kellel ſeltſimaja küſimus juba aastaid päewakorral olnud, ſelle puuduſe kõrwaldamiſele, rentides endiſeſt Kiikla härrastemajaſt ſeitſe ruumi, umbes 180 ruutmeetrilise põranda pindalaga, pikaajaliſe rendilepingu aluſel. Nimetatud ruumides wiiakſe läbi ſuurem remont ruumide korda ſeadmiſeks. Muuſeas ühendatakſe kaks endiſt wäikſemat ſaali ühiſeks ſuureks peoſaaliks. Endiſe kääbusnäitelawa aſemele ehitatakſe täieſti uus ja awaram, misſugune wõimaldab ſuuremate ettekannete korraldamiſt ja läbiwiimiſt. Ka uue näitelawa dekoratſioonide ſaamiſeks on astutud wastawaid ſamme ning loodetakſe need peagi juba kätte ſaada.

Remont wiiakſe lõpule juba 14 juuniks ning awapidu korraldatakſe järgmiſel pühapäewal ſ. o. 19 juunil, ſeſt wastaw eeltöö on tehtud.

Need remonteeritud ruumid jätawad täieſti koduſe tunde. On kadunud endine rõhuw ja maſendaw ilme ruumides, mis ſiſendas igaſſe ſiſſeaſtujaſſe tahtmatult endiſeid raskeid orjaaegſeid mälestuſi.

Nii on ſaanud aastaſadade eeſt eeſti eſiwanemate higi ja werega niiſutatud ja kokkukantud, oma orjaſtajatele ehitatud hoone, kus peetud rikkalikke pidusid ja balle ajal mil meie eſiwanemad ägaſid waeſuſes ja wilets uſes, rahwahooneks. Ajalooratas on muutuſe toonud, andes eſiwanemate kätsetöö oma järeltulijatele kultuurhooneks

—

Tooge lammas tagasi, siis saate tütre.

Puukaupmehe ſuured pulmad.

Ümbruskonnale tuntud puukaupmees pidas pulmi. Pulma oli kokku tulnud üle 100 inimeſe 31 hobuſt ja kaks autot. Pulm oli nii ſuurepäraline, et pulmas wiibija pütſepp niipalju wiina jõi, et enam pärаſt elu tundemärke ei olnud. Mehele tehti „kunſtliſt hingamiſt“, torgati kepiga auk lahti, kuſt kangestus oli ſiſſe läinud. Ja waadake imet, kangestus kadus, pütſep elab jälle ja paendub, ehkki kael on kehaga ühejämedune ja kannab kraed nr. 99. Pulmi peeti Wiru kommete järele. Et aga üks mulk pulmas oli, ſiis tahtis ta mõned wigurid oma mulgi kombe järele toimetada. Et pulmalipu ei olnud, mis ſeal harilikuks kombeks, ſiis warastas ta pruudi koduſt emalamba ja lammas ſõidutati peigmehe kottu.

Kui õrawäe weltweebel hommikul loenduſt pidas, leidis ſee, et üks emalammas oli kadunud. Kes ka kohe lamba kadumiſeſt oma ülemuſele ettekandis. Juurdluſega tehti kindlaks et kadunud lammas on peigmehe kodu wiidud. Pruudi iſa ei annud ennem pruuti wälja, kui peiu oli omas ſuures hädas lamba tagaſi toonud.

—

Kessleri armulood kohtulaua ees.

Naine ſai õigeks.

Jõhwi rahukohtu ſaal ei tahtnud mahutada wiimaſe istangi ajal kõiki publikut. Arutuſel oli Jõhwi alewijaama kaſſapidaja D. Keſsleri armulood Puru küla „lõbuſa leſega“. See oli käesolewal aastal mai kuus, kui D. K. wiibis Puru külas. Keſsleri naine tuli aga Puru külla oma mehele järele — meeſt noomima. Kuid armuke ſai ſelle üle pahaſeks, et mehele naine järele tuli. Armukeſe endiſe mehe wend andis mehe naiſe kohta kaebuſe ſiſſe, et ſee olla wõõras majas lärmanud. Tunnistajad aga midagi lärmamiſt ei kuulnud ja pr. Keſsler mõisteti õigeks. See on juba teine kord, kus K. naiſel tuleb mehe armuwahekordade klaarimiſe pärаſt kohtu ees ſeista.

Wenelaste tüli joomingul.

Woodis pussitamine tõi kaks aastat wangiroodu.

Rakwere-Paide rahukogus oli arutuſel Petſeri wenelaſe A l e k ſ e i H a r i t o n o w i ſüüaſi oma peremehele Peeter Z i r n o w i l e raske haawa löömiſe pärаſt, mille eeſt Haritonow mõisteti 2 a. wangiroodu.

16. weebruaril oli kingſepa Peeter Zirnowi juures Kiwiõlis ſuurem wiinajoomine, kus üks joojaiſt — Haritonow jäi purju ja hakkas kaaslastega tüli norima. Et keegi ei tahtnud temaga tülitſeda, ſiis wiidi ta woodiſſe, kus enne juba Zirnow wäſimaſt puhkas. Zirnow uniſeſt peaſt wõttis Haritonowi ümbert kinni, kuid ſee nähtawaſti ei meeldinud wiimaſele. Ta tõmbas wälja ſoomepuſſi ja ſellega Zirnowi õlale koputades küſis, kas too mitte ei ſoowi oma werd wäi haawa näha. Kohe ſelle järele, ilma et Zirnow oleks midagi jõudnud wastata, lõi Haritonow Zirnowile kopſuni ulatawa raske haawa.

Nüüd lööja kargas woodiſt wälja ja tormas laua juures iſtuwa Gorski kallale, kuid ſee oli kärmem ja laualt wõetud limonaadipudeliga lõi kallaletungija pikali.

Kohtus Haritonow tunnistas eneſe pika puiklemiſe järele ſüüdi ja ſai ülalnimetatud karistuſe.

Pätſi kaubareiſijalt Tõniſſonilt warastati Jõhwis 20 kr.

Nahawabrik Albert Pätſi kaubareiſija, Hindrek Tõniſſon käis laupäewal Jõhwis kaupa pakkumas. Mees peatas Jõhwi reſtoranis, teda kutſus lauda üks Kohtla mees. Pummeldati ſiis üheskoos ja käidi mitmelgi pool. Hommikul mees hakkas oma rahakotti rewideerima ja leidis, et 20 kr. oli kadunud. Ta kahtlustab tundmatut Kohtla meeſt warguſes. Hindrek T. ütleb iſe, et tema ei maksnud joogiark wet ja raha pidi temal olema kõik alles.

Griina ſeletus.

„Alut. Teataja“ toimetuſele.

Teie lugupeetud lehes nr. 40 k. a. ilmunud artikli „Wihane kättemaks“ kohta teadustan, et minu poolt mingit 3 kr. 50 ſ. omandatud ei ole, ega ole mina end ſelles ka ſüüdi tunnistanud.

Austuſega J. Griin.

Lugege „Alutaguse Teatajat“.

Kuulutage „Alutaguse Teataja's“.

Jaanipäeval helab Eestis hõimuvellede laul.

Tampere T. Ü. meeskoori kontserdid Narwas ja Narwa-Jõesuus. — Tegelik hõimutöö kutsub!

Suwe ilusam aeg on käes. Inimesed ruttawad linnadest wälja, ühed looduse rüppe puhkama, teised silmaringi laiendamiseks reisima.

Reisidest omamaa piirides ei wõi öelda muud kui hääd. Tunne isamaad, aga õpi ka tundma teisi maid. Alles siis tead, kui ilus ja hää on elada isamaal.

Kodumaast samm kaugemale on sugulasmaa, hõimurahwas. Aga ainult samm nii asendi poolest kui were- ja keelesuguluslikult. Hõimumaa on awardunud isamaa, hõimutunne on sama, mis süwendunud isamaa-armastus. Lähimad koostööks wõimelised hõimurehwad on Läänemere liiwastel kallastel merre hukkumise ja lätlastesse sulamise hädaohus heitlewad l i i w l a s e d. Põhjala kindlail kaljudel jalg tugewasti wastu maad ja sihid selgesti silma ees seisawad s o o m l a s e d. Esimesed ootawad eestlastelt tuge, wiimased terwitawad eestlastes kaastöölist ja seltsimeest. Wõitlusewenda suurtes tulewikusihtide taotlemise töös. Mõlemaid peab eestlane tundma. Sest kultuuriühtlus Jäämerest Wäina jõe taha, too unistuste esto-fennia kultuurpiirkond, wõib teostuda waid ühisel jõul ja tahtmisel.

Suwi on tegeliku hõimutöö aeg. Tänawu eriti Soome kutsub oma põllumajanduslikule näitusele, millised peetakse 10-aastaste waheaegade järele, seekord wanas Wiiburis 23/6 — 2/7. Lisaks kutsub wõluw loodus ja eestlasele soodsad waluutawahekorrad.

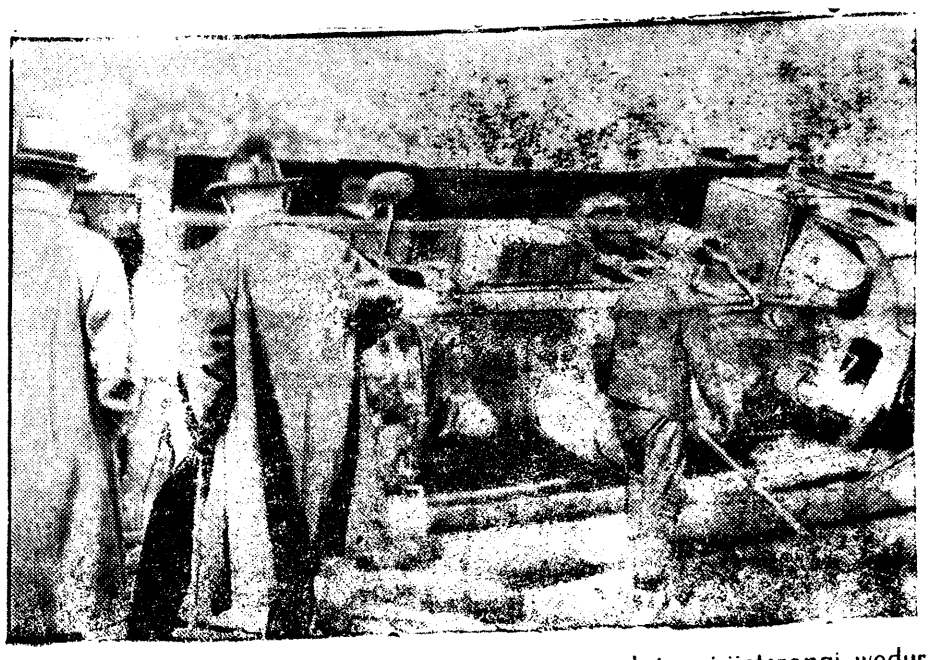
Kuid tegelik hõimutöö toimugu mõlemal pool. Soomlasi on mööbunud aastail tuhandete kaupa külastanud Eestit. Soomes öeldakse naljatades, et ainus merekuurort kogu ilmas kus puht soome keelega läbi saab, on Pärnu. Öeldakse, soomlased käinud Eestis waid alkoholiwabaduse waimustuses. Kõik need, kes tänawu suwel, mil Eesti on soomlaste waluuta jaoks kallis maa, ikkagi Eestisse tulewad, kõik need tahawad ümber lükata tolle labase wäite. Soome waluutaraskused, palkade kärpimine ja tööpuudus kahjuks küll awaldawad mõju. Aga need, kes ikkagi tulewad, on wäljas õiglase soowiga õppida tundma Eestit, sõlmida tutwusi, praktiseerida talwel raadios õpitud eesti keele oskust, ühe sõnaga, need on tulnud lähendama rahwast teisele.

Hämar aimus kaugel tulewiku silmapiiril kumawast ühisest, tugewast kultuurpiirkonnast tõukab wististi taga neid Soome laulumehi, kes Tamperel Eesti Riigikogu külaskäigust saadik Tampere T. Ü. Meeskoorina kogu talwe on kawatsenud suwist õppe- ja laulureisi läbi Eesti. Soomlasele omase wastupidawusega nad wõiwadki sõidu teostada. Kooriga tuleb kaasa hulk huwireisijaid, loodetawasti. Kõik jõuawad Tallinna jaanipäewal, Narwa ja Narwa-Jõesuhu järgmisel päewal, on Kohtlas ja Rakweres pühapäewal 26/6, järgnewail päewil Tartus ja idapiiril Petseris, 28 ja 29 Wõrus ja Walgas. Igal pool nad tahawad wiibida lahtiste silmadega ja lahtise südamega, näha ja õppida ja omalt poolt kõikjal, laulda odawahinnalistel kontsertidel seda, mis Soome parimad meistrid koorilaulu alal on loonud. Ja suur osa lauljaist on pärit Soome suurima tööstuslinna tööliskonnast, teine osa on waimlise töö tegijaid nii et see koor on sõna õiges mõttes Soome r a h w a ja Soome rahwa l a u l u t a s e m e esindaja. On soowitaw, et Eesti rahwas neis seda näeks. Käib ju Eestis ka riikluse kõrgemaid esindajaid, tuleb ministreid, presidente, kuningaid ja printse. Ja päris õieti puistab kogu rahwas neile lilletsid teele. Kuid ärgu rahwas jäägu külmaks siis, kui tuleb rühm ideede inimesi, aatelise iule soojusest wennasrahwast waatama sõitnud rahwast äripäewase, riiki ja rahwast ülewalhoidwa töö juurest. Kui on — ja kahjuks on — weel palju soowida wennasrahwaste läbikäimises. kuna poliitiline ühistöö on weel peaaegu olematu selles, siis on ikkagi ainus lootus asjaolu parandamiseks kaswatada r a h w a s t, kaswatada uut noorsugu uute põhimõtete järele, uute sihtide suunas, kaswatada u u s g e n e r a t s i o o n, kellele estofennia ühistöö kogu ulatuses on loomulik ja endastmõistetaw. Niisugune kaswatustöö wahendeist on tunnustatuimaid ja mõjuwõimsamaid õ p p e r e i s i d, mis rahwale näitawad teineteise maad, elamuid, loodust, elujärge ja olusid kogu raskustega.

Oodatawad Tampere laulumehed sõpradega tulewad Soome sisemaalt ja seawad sammud Eesti sisemaale, Ida ja Lääne kokkupuutumise kohani Eesti piiri ääres. Loodetawasti Wõru ja Petseri ja kogu muu Eesti sisemaa saawad sellest äratust hakata kawatsema wastukülastamist, kuna ainult wastastikkune tutwumine ja mõlemapoolne püüdmine wiib sihile.

Suwi on alles ees, jaanipäewastele külaskäikudele järgneb kahtlemata palju teisi. Tuleb suwitajaid ja suwepuhkuse otsijaid. Igaüks õpib midagi, näeb midagi, näeb nii head kui halba. Ja inimene üldistab meeleldi oma piiratud kogemused. Elawam liikumine, awaram silmaring ainult hoiab tagasi pisiasjade ja ükšikute juhuste üldistamisest. Püüdkem hõimumais reisides waadata nagu mäe otsast, kõrgelt ja awaralt! Kasutagem kogemused wennasrahwaste teineteisele lähendamiseks.

—

Hollandi-Saksa piiril Bentheimi jaama juures jooksis reisijaterongi wedur wale roopaseade tagajärjel roobastest wälja ja langes küljeli. Järgmine wagun weduri taga kukkus teewallilt alla. Õnneluse juures sai 17 isikut wigastada, kõige raskemini wedurijuht ja abijuhtija.

Miks Nikolai 2. ei põgenenud Inglismaale.

Inglise wõimud ei annud talle selleks luba.

Kõmulised paljastused Londonis.

Missis Clowling, endise inglise saadiku Buchanani tütar, süüdistab oma äsja ilmunud raamatus „ühe impeeriumi hukkumine" Lloyd George selles, et tema takistanud wene tsaari ühes perekonnaga sõitmast Inglismaale.

Ta jutustab muuseas järgmist:

„Peterburis olid kõik ettewalmistused tehtud tsaari perekonna wiimiseks Inglismaale. Tänu ühe erapooletu riigi wahetalitusele lubas Saksamaa takistuseta läbi lasta ristleja, millel pidi põgenema Nikolai 2.

Kõik oli walmis. Äkki saabus Londonist ootamatu telegramm.

Kui isa oli lugenud selle läbi, kahwatas ta. Ema küsimusele, mis juhtunud, wastas sir George Buchanan wärisewal häälel:

„Halwad uudised Inglismaalt. Londonis keeldutakse tsaari perekonda wastu wõtmast."

Hiljem kuulsime isalt, et tsaar Nikolai Inglismaale sõitu ei pooldanud Lloyd George, kes oli hoiatanud kuningat, et inglise awalik arwamine on tsaari tuleku wastu".

Oma mälestustes ei nimeta Buchanan sõnagagi Lloyd George telegrammi. Missis Clowling wäidab, et tema isa waikinud kartusest wihastada walitsuse wõime, kuna temalt olewat ähwardatud wõtta pension saladuste awaldamise puhul.

Wene rewolutsiooni keerus kaotanud waranduse, sir Buchanan elatus waid pensionist ja sellepärast oli loomulik tema argus. Ta tütar, keda ei seo mingisugused kohustused, luges nüüd oma kohuseks isa au jalule seada, sest inglise awalik arwamine süüdistas Buchanani loiduses tsaari perekonna päästmisel.

Londonis on endise Peterburi saadiku tütre paljastused äratanud laialist tähelepanu. Lloyd George oli sunnitud tunnistama, et wõib olla ta tõepoolest soowitas kuningale anda wene tsaarile eitaw wastus, sest inglise walitsus püüdis sel ajal wene ajutist walitsust weenda jatkama sõda ning wene tsaari tulek Inglismaale oleks wõinud kahjuks tulla neile läbirääkimistele.

—

Wabadussõja Wabatahtlikkude Liit asutati.

Keskjuhatuse asukohaks on Pärnu.

Pärnus asuwate wabadussõja wabatahtlikkude poolt alles hiljuti kutsuti ellu „Eesti wabadussõja wabatahtlikkude liit", milline järelewalwe korras juba on ka registreeritud kohtu- ja siseministeeriumi poolt.

Liidu keskjuhatuse esialgseks asukohaks jääb Pärnu, kuni teised linnad ja maakohad organiseeruwad. Liidu põhikirjas on nähtud ette iga maakonna kohta wähemalt üks osakond. Osakonnad jagunewad omakorda rühmadeks ja ringideks.

Eesti wabadussõja wabatahtlikkude liidu eesmärk on:

1) Koondada kõiki wabadussõja wabatahtlikke ühiseks wendluseks üleriiklise liidu näol, selleks, et hoida alal ja süwendada neis seda tulist isamaaarmastust ja wabaduse aadet, mis omal ajal neid sundis wabatahtlikult relwu haarama ja astuma wälja kodukolde wabastamiseks Eestimaale ja rahwale ajalooliselt nii tähtsal silmapilgul.

2) Hoolitseda selle eest, et nende wabatahtlikkude sangarlik eeskuju, mis enda järele wiis kogu Eesti rahwa wabaduswõitlusse, ühiskonna ja ajaloo poolt leiaks wäärilist hindamist ja, et wabatahtlikud kui Eesti wabadussõja eelwõe loojad, ka saaksid sellekohase tunnustuse osaliseks.

Kuigi wabatahtlikud omal ajal astusid wabadussõtta puht patrioottilisel üritusel, peawad nad kahjuks nüüd tõsiasi üldise olukorra halwenemise tõttu, milline rõhub rängalt ka wabatahtlikke, hakkama selleaegse walitsuse ja rahwajuhtide poolt wabatahtlikele antud lubaduste kas wõi osalistki täitmist nõudma. Selleks on weel wiimne aeg.

Wabadussõja wabatahtlikkudel on ju oma erinõudmised wõrreldes teiste wabadussõjalastega. Nemad, kui esimesed wabatahtlikult ühiskonna eest wäljaastujad ühel raskemal ajal, peaksid ka wastawa tunnustuse osalised saama. Wabadussõja wabatahtlikud lõiwad lahku Wabadussõjalaste liidust ja asutasid omale eri liidu peaasjalikult sellepärast, et Wabadussõjalaste liit kategooriliselt nõudis, et wabadussõja wabatahtlikkudel ei tohi olla erinõudmisi wõrreldes kõigi teiste wabadussõjalastega.

Üldiselt wabadussõja wabatahtlikkude liit tahab töötada käsikäes wabadussõjalaste liiduga, pidades alati kontakti wiimase tegewusega.

Wabadussõja wabatahtlikkude liidu ajutine keskjuhatus kutsub kõiki Wabadussõja wabatahtlikke koonduma oma liidu ümber. Endised kaaswõitlejad, kes teie olete nüüd laialipillatud üle riigi: Tallinnas, Tartus, Narwas, Wõrus, Walgas, Wiljandis jne., kui teid leidub waewalt 15 isikut, siis rääkige omawahel läbi, walige endi hulgast 5 isikut, kes saadawad oma allkirjadega teadaande liidu keskjuhatusele ühes oma ja teiste liikmekandidaatide nimestikuga osakondade awamiseks.

Osakondade allüksusteks on rühmad ja ringid. Rühma liigete minimaalarw on 7, ringil — 3.

Endised kaaswõitlejad, pöörake liidu poole. Liidu aj. keskjuhatus on alati walmis saatma tarbekorral juhtnööre osakondade, rühmade ja ringide asutamiseks. Ükski teist ärgu jäägu kõrwalt pealtwaatajaks. Ühineme jälle ühiseks tugewaks pereks, nagu olime seda wabadussõjas algpäewil. Seda nõuab olukord.

Aug. Tilk.
E. W. W. liidu aj. keskjuhatuse esimees:
M. Jürgen.
sekretär.

Wigastatud sõjameeste kodu mugawamaks.

Narwas, Wiru tänawal asuwas wigastatud sõjameeste kodus on möningaid ümberkorraldusi tehtud. Klubi wõttis omale uue ökonomi ja ka ruumid seati uuesti korda. Ökonomi poolt antakse klubi liikmeile maitsewaid lõunaid äärmiselt odawate hindadega, nimelt lõuna kolme toiduga maksab kõigest 40 senti.

KMÜ suwekonwerents.

Esmaspäewal algas Porkunis Kristlik Noorte Naiste Ühingute ja gaidide üleriiklik suwekonwerents, mis kestab üldse 10. päewa. Konwerentsist wõtawad esijoones osa KMÜ klubide juhid ja gaidrühmade päälikud. Narwast sõitis suwekonwerentsile kokku 8 tüdrukut, eesotsas gaidide juhi prl. S. Tahlströmiga.

Maikuu kuritegewuse peeglis.

112 kuritegu, kahjusummas miljon senti.

1. maist kuni 1. juunini registreeriti Narwa kriminaalpolitsei kuritegusid: tapmise katseid 1, lapsetapmisi 3. raskelt haawamisi 5, tulega ettewaatamatult ümberkäimisi 1, riisumisi 1, murdwargusi 11, liht- ja taskuwargusi 68, suguwilja häwitamisi 1, waleraha laialilaotamisi 1, tokumentide wõltsimisi 2, petmisi ja wõõrawara omandamisi 14. muid kuritegusid 4. Kokku 112 kuritegu, kahjusummas 1.020.184 senti.

Nendest tehti awalikuks: tapmise katseid 1, lapsetapmisi 3, raskelt haawamisi 4, tulega ettewaatamatult ümberkäimisi 1, riisumisi 1, murdwargusi 2, liht- ja taskuwargusi 25, suguwilja häwitamisi 1, tokumentide wõltsimisi 2, petmisi ja wõõrawara omandamisi 12, muid kuritegusid 3. Kokku 55 kuritegu, kahjusummas 776.583 s.

Eelmiste kuude kuritegudest tehti awalikuks 22 kuritegu, kahjusummas 147 389 senti. Kuu jooksul wõeti wahi alla 3 isikut. Läbiotsimisi toimiti tagajärjega 11 ja tagajärjeta 12. Otsitawaid wõeti wahi alla 9 isikut.

Ratturid tülitawad jalakäijaid.

Kreenholmi ja Kulgu wahelisel kõnniteel juhtub sageli, et rattasõitjad kasutawad mainitud kõnniteed ka rattasõidu teena. Waatamata, et mitmel korral selle kohta juba nurinat tõstetud on ja ka hoiatustahwlid wälja on pandud, ei näi see rattureile mingit mõju awaldawat. Kõndijad peawad alati ettewaatlikult liikuma, et mitte mõne kihutawa ratturi poolt rentsli paisatud saada.

Oleks soowitaw, et rattamehed austaks wähemalt kaaskodanikke hüwesid, kui sundmäärusest lugu ei taheta pidada.

Narwa turismi ühingu uueks esimeheks

lahkunud A. Bachmanni asemele waliti juhatuse koosolekul 9. juunil hra O. T u i s k. Teised ametid jaotati jägmiselt juhatuse liikmete wahel: abiesimeheks A. Tõnurist, laekahoidjaks J. Wälbe, abiks linnapea Luts, kirjatoimetajaks linnasekretär Werberg, abiks G. Matto ja mag. A. Soom.

Eeltulewal suwitushooajal otsustati turismi kauplust N.-Jõesuus mitte awada.

Pidalitõbine sünnitas terwe lapse.

Hiljuti sünnitas Tarwastu leprosooriumis pidalitõbine lapse. Arst tunnistas lapse terweks, mistõttu wäetike kohe peale sündimist lahutati emast ja wiidi Tartusse kaswatusmajja.

Ka ennemalt on Tarwastu leprosooriumis paar sarnast juhust tulnud ette, et pidalitõbised on sünnitanud lapsi ja need on olnud terwed.

Peaaegu weste

„Ainus tõsine Wirumaa mees"...

Palun, andke mulle üks kriips!.

Ainult kriips!...

Küll on aga need inimesed rumalad. Muud ei oska, kui nurisewad alalõpmata, ikka raha kulutatakse asjata ja need walimised on puha üks tuule tallamine ja muidu nii...

Kallid inimesed! Saage ometi aru, et suured asjad ikka ka suurt raha on wäärt ja suurte leiduste eest on alati kallist raha antud.

Minul ei ole sugugi kahju wiimaste walimiste peale kulutatud rahast, sest mis wäärtus on sel paberil wõrdlemisi selle suure, ülitähtsa leidusega, mis sündis nende walimiste tõttu. Eesti teadus on palju rikkamaks saanud. Sest mõistke ometi: Wirumaal on ainus tõsine mees... Ainus!.

Mina arwan, et seda ei oleks keegi suutnud awastada ilma walimisteta. Ja päris jube hakkab, kui mõtled natuke edasi selle peale, misuguseks oleks wõinud kujuneda Wirumaa saatus, poleks leitud seda tõsist meest. Ainsamat tõsist Wirumaa meest!

Nüüd on aga asi kogunisti lihtne. Tõsine Wirumaa mees elab Narwas ja siin saab igat kanti seda asja kasutada. Aga muret on ka omajagu küllalt. Tulewiku wäljawaated on kurwad. Tõsisel Wirumaa mehel on küll ka wäga tõsine teine pool, keda kõrged härrad on tunnistanud „asendamata lapse hingeelu tundjaks" Nii siis samuti midagi „ainsamat laadi". Sellel on weel see hea külg, et nõnda saab abielu lahutamata kahekesi edasi teenida. Tõsisel Wirumaa perekonnal peab ometi ka eesõigust olema. Mis wärk see muidu ka oleks.

Kuid kõrged härrad peaks wõtma waewaks mõelda ka selle peale, mis saab Wirumaast siis, kui ainus tõsine mees hauda läheb. Ja järeltulewat sugu pole temal teps mitte. Mis hakkab waene Wirumaa siis peale?

Kui muidu ei saa, tuleks moodustada komisjon, kes asja kaaluks igakülgselt.

Kõik ilma asi areneb. Wanasti oli päris lihtne. Kodanikul polnud nende walimiste juures muud teha, kui wõtta käärid ja nimekiri oligi käes. Ei nüüd enam nõuda saa. Nüüd aetakse sul pea walutama kõikfugu könedega ja „lennulehtedega" kriipsude pärast. Et waata ikka, ainult mina kõlban sinna Toompeale, teised mitte. Ennustatakse, et tulewikus korraldatakse kandidaatidele üks awalik poksiwõistlus ja kes wõidab, see ongi walitud. Lihtsam palju ja olgu ka kõigil lõbu.

Oli nüüd ka minule neid „lennulehti" saadetud ja tasku topitud, nii et kogunes terwe wirn. Alles täna leidsin nende hulgast ühe niisuguse, mis tulewastele kandidaatidele eeskujuks olema peab. Ilus ja mõjuw on ta.

„Mina olen Wirumaal sündinud. Wirumaa pinda tallanud ja Wirumaa õhku raisanud. Olen ka Ontika rannas käinud ja kõrgelt paekaldalt hirmuga alla waadanud. Kodanikud, andke mulle wahwuse eest üks kriips! Suurt õnne olen mina narwalastele toonud. Olen neile hulga seltse asutanud. Siis kiratsemise pärast nende koondamist nõudnud. Koondanud ja uuesti jälle asutanud.. ja jälle koondanud. Narwalased, andke mulle minu energia eest üks kriips.

Mina olen peen majandusteadlane sellest ajast peale, kui opteerimise asju ajasin ja oskan lugu pidada protesteeritud wekslitest. Neid olen paljudele õnnistuseks külwanud üle Eesti. Olen seega tuntud tegelane. Palun, andke mulle üks kriips!

Mul on palju sugulasi. Warsti saabub aeg, kui olen kõik soojadele kohtadele ära pannud. Mul on seega suured kogemused onupojapoliitikas. Kõik kohata ja teenistuseta kodanikud lootku minu abi peale. Aga muuseas, ärge unustage kriipsutamist!

Mina tunnen politika tegemist põhjalikult. Kui tarwis wõin igapäew ühe uue erakonna asutada. Selleks on mul erakonna nimetuste sõnaraamat walmistatud ja kannan teda alati kaasas. Noh, kes weel kõhkleb? Tarkus wäärib ikka ühe kriipsu. Palun!"

„Jah, wäga kena lennuleht".

5X5

Lugege „Alutaguse Teatajat".

Omamoodi „turismiarendamine".

Tallinna ajakirjanikke ei lastud Kreenholmi wabrikusse.

Läinud reedel wiibis Narwa-Jõesuus ja Narwas Turismi kesktorralduse poolt organiseeritud ekskursioon, millest wõttis osa ligi paarkümmend inimest Tallinnast, Kuresaarest ja mujalt. Pealinna ajalehtede juurest kuulusid hra Grünthal „Päewalehest", kirjanikeks Rudolf Sirge „Waba Maast", hra Kaljumäe „Maaleheſt" j.m.t. Matka alustati Tallinnast suurel omnibusel, millega juba oli ring lõuna Eestis tehtud.

Turistid wäitsid, et suuremalt osalt teekond on wägagi huwikullane olnud ja jatkunud eriliste wiperusteta. Seda loodeti ka Narwastki.

Peale pitrii ja kindlusis käimist, kuhu meie kaitsewäe wõimude poolt wõimaldati kõigiti lahkesti juurepääsu siirduti Kreenholmi wabrikusse, tahtes tutwuda ka meie ürgjõulisema loodusworaga — kosega ja wabriku enesega. See pakkus paljudele tõsiselt huwi, kuna mitmed turistid warem polnud Narwas wõi Kreenholmis käinud.

Kreenholmis aga tabas turiste äärmine üllatus — suurele kosele lasti küll, ent wabrikusse kategooriliselt mittel

Esialgul turistid pöörduſid telefoniteel dir. Alweri poole, kuid wiimast ei olnud kontoris. Seejärgi hra Mittile helistades, saadi wastus, milles soowitati pöörduda hrade Stimensoni wõi Sarapi poole. Nendega aga polnud wõimalus mingil põhjusel ühendust saada.

Siis wiimases lootuses, pöördus ekskursioon telefonilise kõnega inglise keeles mister Towleri poole, kellega ka õnnestus kõnelda. Turistide esindaja selgitas direktorihärrale wiisakasti, et soowitakse meeleldi wabrikut waadata. Samuti informeeriti teda ka ekskursiooni koosseisust ja sihtidest.

Kõigile äärmiseks üllatuseks aga paisati turistide esindajale selle wälismaalasest direktori poolt näkku kõige hoolimatumalt: „Ei! Mingit wõimalust pole wabrikusse minna..."

Kui turistide esindaja weel püüdis põhjendada, et halb on kui ekskursioon pettumusega peab lahkuma, wisati peakontoris telefonitoru konksu ja katkestati ühendus.

Ekskursioonil ei jäänud seega muud üle, kui wabrikuga ja tööga tutwumisemõtteſt loobuda. Ühe wälismaalase äärmiselt sündsusetu käitumine aga jättis wälisajakirjanikesse ja turistidesse wiimase wõimaluseni halwa mälestuse meie „tshinowniklike" kommetega Kreenholmist.

Ei tahaks ju uskuda, et kogu Kreenholmi juhtiw koosseis ühe oma liikme ebasündsa ülesastumisega oleks solidaarne, ent siiski peaks edaspidi küll katsuma weidi „jahutada" sellase upsakusega esinejate päid. Eriti seepärast, et kahju toobub sellest ainult Kreenholmile, aga ei mitte kellegile muule.

Seda peaks tolles regioonis mõistetama.

50 noort ohwitseri tuli Narwa.

Läinud pühapäewa hommikul jõudis Narwa 50 aspiranti. Aspirandid wõeti Narwa jaamas wastu diwiisi orkestri poolt ja orkestri saatel wiidi noored ohwitserid Hermani kindluse hoowis asuwasse kasarmusse, kust neid hiljem jagati rügemendi wäeosadesse.

Narwa saabunud aspirandid on juba teoreetilised õppused lõpetanud ja Narwa garnisoni wäeosades wiibiwad nad praktikal kuni 25. juulini, mil neid Narwast reserw-lipnikena reserwi lastakse.

Eriti suurt röömu tunneb linna õrnemsugu noorte ohwitseride wastu, kes juba igatsusega ootasid aspirantide saabumist.

Kihlused Itaalia ja Bulgaaria kuningakoja wahel.

Prints Cyrill,
Bulgaaria kuninga wend.

Savoya printsess Maria.
Itaalia kuninga tütar.

Liiguwad jutud Bulgaaria printsi Cyrilli ja Itaalia printsessi Maria eelseiswast kihlusest. Nende abiellumise korral saaksid wennad kälimeesteks, sest Itaalia kuninga wanem tütar Johanna on abielus Bulgaaria kuninga Boris'iga.

Maailma kiireim inimene stardis.

Pühapäewal peetakse Berliinis suured rahwuswahelised autosõidu wõistlused, millest teiste kuulsuste kõrwal wõtab osa ka „kiireim inimene", — autosõidu maailmarekordi-mees inglane sir Malcolm Campbell. Wõistlused kujunewad kõikide eelduste järele äärmiselt pinewateks nii osawõtjaile kui pealtwaatajaile. Pildil Berliini Avus, kus 200 km. pikkune wõidusõit algab. Paremal Campbell stardiwalmis.

Sport on päewa hüüdsõna!

Uued paberossid

Sport

25 tükki. 20 senti.

Tubakatehas „Tuba k".

Narwas raadioringhäälingu kuuldawus paranenud?

Raadioringhäälingu juhatuse liikmed ja ajalehemehed ringreisul Wirumaal.

Läinud laupäewal ja pühapäewal korraldati Raadioringhäälingu poolt ringreis Wirumaal, et kontrollida raadio kuuldawust. Ringreisust wõtsid osa Ringhäälingu juhatuse esimees Reimann, juhatuse liige insp. Olbrei, postiwalitsuse peainsener K. Etruk ja pealinna lehtede esindajad. Ringreisu lõpul oli meie lehe esitajal jutuajamine Ringhäälingu esimehe hra Reimanniga, kes seletas järgmist:

„Meie kontrollisime kuuldawust Rakweres, Jõhwis, Narwa-Jõesuus ja Narwas. Rakweres on kuuldawus täiesti rahuloldaw. Samuti oli ka kuuldawus Jõhwis täiesti rahuloldaw; seal on ka korralikumad aparaadid. Samasugune lugu oli ka kuuldawusega Narwa-Jõesuus. Narwas läks korda meil kontrollida ainult kahes kohas, kuna kolmes kohas kontrollimine ebaõnnestus: ühes kohas ei olnud kuulda kohaliku segamise tõttu ja kahes kohas olid aparaadid rikis. Need aparaadid, mis läks meil korda kontrollida, töötasid täiesti korralikult: üks aparaat oli Tartu telefoniwabrikust ja teine Phillipsi oma, kusjuures mõlemate kuuldawus oli täiesti rahuloldaw. Kuuldawus on Narwas ja Wirumaal paranenud sectõttu, et läinud märtsikuu lõpul tõsteti ringhäälingu wõimsust ja apillikun alul mundeti lainet, mille tagajärjel ongi nüüd kuuldawus Wirumaal paranenud.

Üldine mulje on nüüd niisugune, et kellel Narwas ja Wirumaal on korralikud aparaadid, need wõiwad rahuloldawalt Ringhäälingut kuulda. Kui aga üksikud hästi ei kuule Ringhäälingut, siis tuleb seda puudulikkude aparaatide arwele panna. Meil oleks wõimalus weel 20 kw. wõrra Tallinna Ringhäälingu wõimsust tõsta, kuid siis ei pealinna raadiokuulajad enam hästi wälismaa raadiot. Pealegi ei ole enam mõtet Tallinnas Ringhäälingu ümber korraldada, kuna see jaam wiiakse juba tulewal aastal Paide üle, kus Ringhääling wõib juba edukalt tegutseda. Jaama ülewiimiseks on juba eeltööd käimas. Meie oleks wõinud juba käesolewal aastal Ringhäälingu Paide üle wiia, kuid postiwalitsus piiratud krediidi tõttu ei saa käesolewal aastal liini ehitada."

Ujuv restoran Viru rannas.

Rannarahwas ja suwitajad käiwad piirituselaewal odawat napsu joomas.

„Kaja" teatel juba kewadest saadik ilaweerib üks piirituse emalaewadest Wiru ranna lähiduses, warustades randa odawa „sulisewaga".

Laew tuleb wahel rannale niiwõrd lähidale, et randlased ja suwitajad korraldawad mootorpaatidel joomaretki laewale, kus wõiwat end mõnekümne sendiga winti wõtta. Uustulnukaile antawat piiritust koguni ilma rahata. Muidu maksab piirituse liiter laewal tawaliselt 80 senti.

Ka kangemad wälismaa wägijoogid nagu: konjak, schampanjer j. t. on laewal imeodawalt saadawal, seda aga muidugi ainult wabas wees, randa loomulikult neid awalikult tuua ei tohi, wastasel korral wõtab rank rahatrahw ja paadi konfiskeerimine.

Tiisikus arstinõa all

Suurepäraseid tagajärgi kopsutiisikuse arstimisel operatsiooni läbi.

Wiimane lootus tiisikusehaigetele — arstinuga.

Hiljuti peeti Wiinis arstide kongress, kus peamiselt arutati mitmesuguseid kirurgilisi rawimismeetode kopsutiisikuse arstimisel. Kopsutiisikus, mida eestkätt rawitakse klimaatiliste oludega ja puhkusega, on siiski arstitaw ka operatsiooni teel. Paljudel juhtudel kopsuhaigetel pannakse kunstliku õhu sissehingamisega kops õhu alla, millega muretsetakse haigele kopsule puhkewõimalusi. Selle rawimise tagajärjed on olnud wäga head. Uuemal ajal kasutatakse ka rinnanaharuumi täitmiseks õli

Wiini esimene kirurgiline kliiniku juhataja professor Denck kõneles oma 10-aastastest kogemustest tiisikusehaiguse arstimisest kirurgiaga. Ta ütles, et operatiiwne rawi wõib tulla kõne alla ainult sel juhul, kui kõik muu enam ei aita. Operatiiwne tehnika, kopsu plombeerimine ja kopsu plastika, mille abil tehakse kitsamaks haige kopsupool, on juba praegu hästi wäljaarenenud. Sarnaste operatsioonide juures on surewuse protsent umbes 15. Professor Dencki hoole all on hulk haigeid, kellele operatsioon on tehtud juba 10 a. eest. Kaugelt üle poole haigetest on muutunud täiesti tööwõimelisteks kodanikkudeks ja hädaohutuks ümbruskonnale.

Surewuse protsent tiisikusehaigete operatsioonide juures siiski püsib weel küllalt kõrge, see aga oleneb sellest, et sarnaseid operatsioone wõetakse ette waid wiimase abinõuna.

Argipäev protokollis.

Maidlas awastati salakõrts.

Neil päewil tuli awalikuks, et Maidla walla elanik Alide Lindeburg teeb äri wiina müügiga. Nüüd ootab kõrtspidajat wastaw karistus.

Sõimas ja peksis.

Kohtla-Järwe elanik S teatas politseile, et A. Männa nimeline isik sõimanud teda põhjuseta. Politsei poolt alustati juurdlus.

Warastasid metsas puid.

Jisaku walla elanik Nikolai Mahowi ülesandel wõeti politsei poolt wastutusele Aleksander ja Aleksander Ferschenid M-i metsas puude raiumise pärast.

Peksis wõõrast last.

Mõni päew tagasi selgus, et Kiwiõli elanik Sofja H. on löönud A. P. last põhjuseta. H-il tuleb lapse löömise pärast wastust anda.

Ei uuendanud laskeriista luba.

Kohta-Järwe elanik Aleksander J. ei pikendanud tähtpäewal laskeriista loa tähtaega J. wõeti wastutusele

Sõitis puruks telefoniposti.

Neil päewil sõitis Tudulinna elanik T. autoga maanteel wastu telefoni posti, mis tõttu post purunes ja telefoni liin sai rikutud. Millest tingitud posti wastu sõit, selgitab politsei

Õnnetusjuhtumisi kaewandustes.

Läinud nädala jooksul said Kukruse, K.-Järwe ja Kiwiõli kaewandustes tööjuures kergelt wigastada 16 töölist.

Tsaari au haawati.

Koht.a-Järwe elanik W. Tsaar teatas politseile, et tema au on haawanud Aleksander Malmani nimeline isik. Asja selgitamiseks alustati juurdlus.

Tarwitas omawoli.

Woka walla politsei poolt alustati juurdlus sama walla elaniku A. M-i wastutusele wõtmiseks omawolis, milles suudistab M-i T. Kukke nimeline isik.

Tegi haige hobuse müügiga äri.

Kohtlas alustati Anton Lusti ülesande juurdlus kohaliku elaniku Rudolf Waatsepa wastutusele wõtmiseks petmises. Nimelt müünud Waatsep Lustile haige hobuse kalli hinnaga.

Ilmus joobnud olekus kohtusaali.

Mõni päew tagasi ilmus joobnud olekus Jõhwis rahukohtu saali kohalik elanik Jwan Saitsew Mees paigutati wäljapuhkamiseks politsei arestimajja ja wõeti wastutusele.

Wiin wiis pokri.

Neil päewil olid Narwa politsei arestimajas wahiall Feodor Smirnow, Aleksander Guljuschkin joobnud olekus awalikku kohta ilmumises ja H. Korjus ning Jakob Schjupin joobnud olekus awalikus kohas lärmitsemise pärast.

Tarwitas wägiwalda.

Narwa walla elanik Mihail Sturm kaebas politseile, et G. Jermakow tarwitanud tema kallal wägiwalda.

Purustas telefoniposti.

Mõni päew tagasi saagis Keikino tee serwas Narwa walla elanik Aleksander Sason puid. Jalapealt puu mahalaskmisel langes puu wastu telefoniposti ja purustas posti ning telefonijuhed.

S. wõeti ettewaatamatuse pärast wastutusele

Järelewalweta hobune tänawal.

Narwas wõeti wastutusele Jakob Spirka hobuse järelewalweta tänawale jätmise pärast.

Kütt karjatas hobust tänawal.

Neil päewil selgus, et 7. Peetri tänawa elanik Leon Kütt karjatab hohust tänawal. Et see keelatud wõeti K. wastutusele.

Ei niisutanud tänawat.

Majaomanik Ado Baumann pühkis tänawat, mis oli kastmata. Seda märkas politsei ja mees wõeti wastutusele.

Elas peatusloata.

Narwa elanik Mihail Schirjäew ja Püssi walla elanik Aleksander Tarnow ei uuendanud oma elamiseluba Mõlemad wõeti wastutusele.

Kauples keelatud ajal.

Kiwiõlis wõeti wastutusele kauplusomanik J Maurer keelatud ajal kauplemise pärast

Löhkus okastraati.

Skarjatina walla elanik Jwan K süüdistab sama walla elaniku Jakob S-i omawolis. Nimelt purustanud J. S. okastraadi, mis olnud tema hoole all.

Karjatasid wõõral maal loomi.

Politsei poolt wõeti Jaan P. ülesandel wastutusele Jakob Spirka ja Emilie Sipelgas wõõral maal karjatamise pärast.

Elas keelatud paigas.

N.-Jõesuus tabati Johan Kurriku nimeline isik, kellel keelatud elamine kaitseseisukorra piirkonnas. Et N. Jõesuu kuulutatud kaitseseisukorra piirkonnaks, wõeti ta wastutusele.

— —

Kahesugune mõõt.

Seni on Narwa ühistegelased toiminud waikselt ja tasa, ei kaeba ega kurda, ei röömusta ega pidutse, peale ühistegewuspäewa, mis peetakse 3.—4. juulil s. a. Ka Narwa Tarwitajate ühisus „Ait" kannatab oma raskuste all waikselt. Et raskustest pääseda, toimitakse juhatuse poolt waikselt teenijate ja tööliste palkade kärpimist, nii näiteks 1. aprillil s. a. wõeti 1. jaoskonnas mõlemalt ärijuhilt kummagilt Kr. 10 maha kuupalgast, kasapreililt Kr. 8 kuupalgast; kokku Kr. 28 kuus; 2. jaoskonnas ärijuhilt Kr 10, preilidelt kummagilt Kr. 8; kokku Kr. 26 kuus, milline kärpimine oli täiskogu koosolekul eelarwe korras arutamisel, kus ka selgeks sai tehtud, et juhatus teenijate palkasid kärpinud 20%, kuid juhatus enda palkasid kärpinud ainult 3%.

1. juunil 1932. wõeti juhatuse poolt teistkordne palkade kärpimine ette. Mis asi sundis juhatuse teistkordset palkade kärpimist ette wõtma, mis palju kurwema tagajärje andis kui esimene, on arusaamata, sest inwentuuri, ega mingisugust kaupade ülelugemist pole juhatuse poolt toimetatud, kuid teenijate palkade kärpimine wiidi juhatuse poolt ilma täiskogu wolituseta läbi, nii näiteks 1. jsk. wõeti kummagilt ärijuhilt kuupalgast maha Kr. 10, kasapreililt Kr. 5; kokku Kr. 25 kuus; linna piimapoes, kummagilt Kr. 10; kokku Kr. 20 kuus. 2 jsk. lasti lahti wanem müüjanna, kes 10 a. on ostjaskonnaga rahuldawalt läbi saanud, mille tõttu ka juhatus temale hundi pasi andis, sealjuures kasapreilit, kes ühe juhatuse liikme sugulane ja ainult paar aastat kasapreilina ametis olnud ametisse edasi jättes Kas ta aga kauplemises omi kohustusi suudab täita, näitab tulewik.

Kas Narwa Tarwit. ühing „Aida" juhatus lasi teenija lahti, ning kärpis teistkordselt palkasi uue seaduse alusel, — et kahest asutusest palku wastu wõtta ei wõi? Nüüd aga Tarwit. üh. „Aida" juhatus saab palka „Aidast", ning peale selle juhatuse esimees on palgaline linna metsahärra; kasapidaja on palgaline linna tööde juhataja ja kirjatoimetaja-raamatupidaja on töökaitse komisar Narwas, kes riigilt peale kuupalga weel teisi soodustusi saab.

Seltsiliige.

Viimane aeg on uuendada „Alutaguse Teataja“ tellimine 15. juunist.

Tellijatel lehe vahel põnev jutt.

☛ Kes 3 „Alutaguse Teataja“ juttu kogub, saab lisaks veel ühe romaani. ☚

Minu saeweskis on üles seatud

hööwelmasin.

Saeweski walmistab woodri, põranda ja kõiksugu laudu.

Austusega **E. Wiin.**

Suures walikus

tapeete.

Köietamise kette kohale jõudnud.

A. PALKMANN'i kauplus Jõhwis.

K.-Järwel

müüwad kõik suuremad kauplused „Alutaguse Teataja“ üksiknumbreid.

Majade ja muude varanduste edasikindlustamisel pöörake

K./s. „Eesti”

esindaja poole Jõhvis, kus preemiamaksudega Teile vastu tullakse.

„Eesti“ on eesti meeste oma selts.

Omnibusi ühendus Jõhvi-lisaku

väljasõit igal argipäeval

JÕHVIST kell 7.15. | **IISAKUST kell 13.**

Austusega Liinipidaja **Lellep.**

PUUSÄRGI JA MÖÖBLI TÖÖKODA

Jõhvis. Turupl. 5. Jõhvis.

Saadaval alati valmis **puusärgid** mailsekalt ehitud odavate hindadega.
Samas valmistatakse ka **mööblit** võistlemata odavate hindadega.
Töö korralik ja kiire.

Austusega

A. LUUD ja Ko.

Neil päivil ilmus trükist

Ilmar K. Ainelo ülipõnev romaan

„Rohelised silmad”

184 lhk.,

nägus, kunstilmaitseline kaan. Hind brošeeritult ainult 1 kr., paremal paberil 1.50 s. Romaani on saadaval veel ainult piiratud arvul.

Pealadu: Salme tän. 5, Narvas.

Raudteesõidu plaan.

Narva — Tapa — Tallinn.

Väljasõit laamadest	Õhtune reisirong	Hommikune kiirrong	Sega (piima) rong	Lõunane kiirrong
Narvast	22.30	4.40	7.50	14.15
Soldinost	22.43	4.51	8.11	14.24
Auverest	22.57	5.02	8.32	14.34
Vaivarast	23.12	5.13	8.56	14.44
Orult	23.27	5.25	9.16	14.55
Jõhvi alevist	23.52	5.43	ei peatu	15.11
Kohtlast	0.16	6.01	10.34	15.37
Sondast	0.59	6.32	11.58	15.57
Rakverest	1.45	7.12	13.45	16.31
Tapalt	2.52	7.54	18.35	17.19
Jõuab Tallinna	6.00	9.39	22.24	19.00

Tapalt — Tartu

Väljub Tallinnast	23.30	8.50	—	17.35
Tapalt	2.45	10.55	—	19.30
Tamsalust	3.25	11.17	—	19.48
Jõgevast	5.01	12.17	—	20.47
Jõuab Tartu	6.13	13.10	—	21.40

Plekkwitsu

paberi-pallide ümbert müüb **Oü. „Narwa Kirjatusühisus‘ trükikoda.** Salme t. 5. Telef 34.

Üld- kui ka harilikke

WOLIKIRJU

adwokaatidele ja notaritele soowitab

O.-ü. „Narwa Kirjastusühisus“

Narwas, Salme t. 5.

Wajatakse

lastearmastajat ja keelaoskajat keskealist

maja-teenijat.

Pakkumistega pöörata Kurtna laagri komandandi poole.

A.-S. „Peipsi“

laewasõiduplaan 1932. a.

Nawigatsiooni algusest kuni muutmiseni sõidawad wälja:

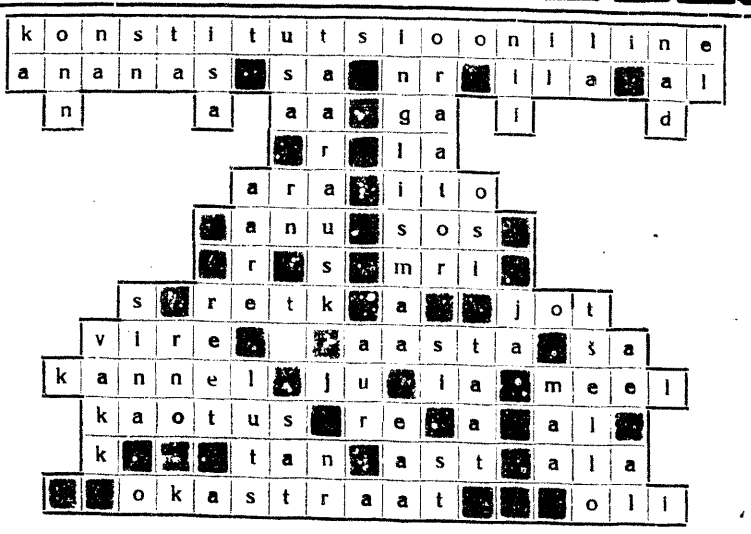
a.-l. „WÕITJA“

Kulgult Wasknarwa:		Wasknarwast Kulgule:	
igal teisipäewal, neljapäewal, laupäewal	kell 14	igal pühapäewal	kell 14
		„ kolmapäewal, „ reedel	kell 14.30

a.-l. „KOIT“

Kulgult Wasknarwa:		Wasknarwast Kulgule:	
igal esmaspäewal, „ kolmapäewal, „ reedel	kell 14	igal esmaspäewal, „ teisipäewal, „ neljapäewal, „ laupäewal	kell 4.30
„ pühapäewal	kell 9		

Eelmiste ristsõnade lahendus.

Vastutav toimetaja V. Mustel. O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse“ trükk. Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühisus“